

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Пословни број РЗ 324/14
Дана 02.10.2014. године
НОВИ САД

ОСНОВНИ СУД У СОМБОРУ

ПРИМЉЕНО

Дана 21. 10. 2014
_____ 20 _____ ГОДИНЕ

Апелациони суд у Новом Саду, у већу судија Мирјане Андријашевић, председника већа, Вере Крстин и Бранке Маљковић, чланова већа, у правној ствари тужиоца

РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ Београд, против туженог кога заступа Небојша Б. Главаш, адвокат у Београду, ради исплате, одлучујући о предлогу туженог за оцену изузетне дозвољености ревизије против пресуде Вишег суда у Сомбору пословни број 1/14 од 08.05.2014. године, у седници већа одржаној 02.10.2014. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ ревизија туженог изјављена против пресуде Вишег суда у Сомбору пословни број 1/14 од 08.05.2014. године у смислу члана 404 став 1 Закона о парничном поступку.

Враћају се Основном суду у Сомбору списи предмета пословни број 12П 80/13 ради спровођења дела поступка по ревизији из надлежности првостепеног суда прописаног чланом 411 Закона о парничном поступку и достављања овог решења.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору пословни број 12П 80/13 од 29.10.2013. године одбијен је приговор стварне ненадлежности тог суда и делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени да му на име накнаде штете због мање исплаћене пензије за период од јануара 2008. године закључно са децембром 2012. године исплати износе ближе наведене у изреци првостепене пресуде, са законском затезном каматом на сваки појединачни новчани месечни износ почев од доспелости па до исплате, те да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 46.803,72 динара, у року од 8 дана. Тужбени захтев тужиоца преко досуђених а до тражених износа у наведеном периоду је одбијен, како је то такође детаљније наведено у првостепеној пресуди.

Пресудом Вишег суда у Сомбору пословни број Гж 1/14 од 08.05.2014. године одбијене су жалбе парничних странака и пресуда Основног суда у Сомбору пословни број 12П 80/13 од 29.10.2013. године потврђена.

Према образложењу другостепене пресуде, правилно је првостепени суд применио материјално право налазећи да је тужбени захтев тужиоца делимично основан, имајући у виду да је тужиоцу, по чину мајор, решењем директора Фонда за социјално осигурање војних осигураника Београд од 10.12.1998. године признато право на инвалидску пензију у месечном износу од 2.236,50 динара почев од 07.11.1998. године, а током каснијих година, одлуком истог органа, признавано је тужиоцу право на усклађивање пензије почев од 01.08.2004. године и 01.10.2005. године, да је у складу са одлуком министра одбране од 20.03.2008. године о усклађивању пензија за 2007. годину извршено годишње усклађивање пензија војних

осигураника остварених по Закону о Војсци Југославије тако што је новчана вредност бода за обрачунавање пензија почев од 01.01.2008. године износила 9,40 динара, што представља усклађивање у висини од 4,21% у односу на вредност бода од 9,02, те да је тужени у спорном периоду тужиоцу пензију обрачунавао у складу са ванредним повећањем вредности бода од 11,6% полазећи од основице вредности бода од 9,40 динара, разлика између пензија које је тужилац примио у спорном периоду и пензија које би биле обрачунате по том усклађивању од 11,6% уз примену вредности бода од 9,40 износила би 302.631,13 динара, а да је тужени извршио усклађивање пензије тужиоцу за 11,06% полазећи од основице вредности бода од 9,02 динара, разлика између исплаћених пензија тужиоцу у спорном периоду и пензија које би биле обрачунате на тај начин износила би 179.804,56 динара, међутим, иако је решењем директора Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање од 25. јануара 2008. године одређено усклађивање пензија у износу од 11,6% почев од 01.01.2008. године, тужиоцу није извршено усклађивање пензија у складу са том одлуком за 11,6%, иако се према члану 193 став 1 Закона о војсци, који је ступио на снагу 01.01.2008. године, усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу тог закона, као и пензија остварених по ступању на снагу тог закона, врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање, на који начин је тужиоцу причињена штета у виду мање исплаћених пензија у спорном периоду, како се то наводи у изреци првостепене пресуде.

Против наведене другостепене пресуде тужени је благовремено, дана 11.06.2014. године, изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 2 Закона о парничном поступку и погрешне примене материјалног права, истичући у својој ревизији да другостепени суд погрешно налази да је постојала обавеза туженог да тужиоцу врши ванредно усклађивање пензија за 11,6% у спорном периоду, с обзиром на то да корисници војних пензија у 2007. години нису били у систему којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање у Републици Србији јер су у складу са законским и подзаконским актима у тај систем уведени почев од 01.01.2008. године, да су корисници војних пензија до 31.12.2007. године представљали посебну статистичку групу која није обухваћена ванредним усклађивањем пензија јер се пензије војних осигураника нису обрачунавале по основу личног коефицијента изведеног из целокупног радног стажа и јер су параметри за повећавање пензија засновани искључиво на утврђивању бодова у складу са Законом о војсци Југославије и на основу Уредбе о платама и другим новчаним примањима професионалних војника и цивилних лица у Војсци Југославије, да су војне пензије, након консолидације пензијског система, усклађене почев од 01.04.2008. године за 6,97% и од 01.10.2008. године за 14,13%, за колико је извршено усклађивање пензија за кориснике права код Републичког фонда ПИО у 2008. години и стога војни пензионери ни на који начин нису оштећени, да се ванредно усклађивање које се тужбом тражи заснива на решењу директора Фонда за пензијско осигурање од 25.01.2008. године, којим је на основу пренетих овлашћења донета одлука о ванредном усклађивању пензија у смислу одредбе члана 224 Закона о ПИО почев од 01.01.2008. године за 11,06% а на основу статистичких података за 2007. годину у складу са одредбом члана 75 став 1 Закона о пензијском и инвалидском осигурању, а све и да је формално било места за примену одлука Републичког фонда ПИО на кориснике пензија код Фонда СОВО, војне пензије као засебан систем нису испуњавале услове за то повећање јер је просечна пензија војног пензионера износила више од 60% од просечне зараде запослених на територији Републике у претходној, односно 2007. години, те да постоје бројне одлуке судова у Републици Србији у којима је исказано другачије правно становиште у погледу основаности тужбеног захтева у истој чињеничној и правној ситуацији, те је неопходно да се о предметној ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној ради уједначавања судске праксе и новог тумачења права у овој области, прилажући уз ревизију пресуду Апелационог суда у Новом Саду пословни број Гж 2357/13 од 07.10.2013. године, пресуду Апелационог суда у Новом Саду пословни број Гж 4145/11 од 05.06.2012. године, решење Врховног касационог суда пословни број Рев 260/13 од 17.10.2013. године, пресуду Апелационог суда у Новом Саду пословни број Гж 567/13 од 14.11.2013. године, пресуду Апелационог суда у Новом Саду пословни број Гж 3344/12 од 24.10.2012. године, пресуду Вишег суда у Новом Саду пословни број Гж 3687/11 од 15.05.2012. године, пресуду Вишег суда у Нишу пословни број 5ГЖ. 1535/11 од 14.06.2011. године, пресуду Врховног касационог суда пословни број Рев 1940/10 од 02.06.2011. године, пресуду Вишег суда у Сомбору пословни број Гж 671/11 од 10.08.2011. године, пресуду Основног суда у

Новом Саду пословни број П 1169/12 од 31.10.2012. године и пресуду Вишег суда у Новом Саду пословни број Гж 2511/13 од 08.04.2014. године.

С обзиром на изнето, односно имајући у виду да су евидентне разлике у тумачењима релевантних прописа између овде ревизијом побијане пресуде и пресуда достављених уз ревизију, због којих постоје различита становишта по овде предметним питањима, а која доводе до различити одлука у истим правним ситуацијама, као и опште познато велики број поступака који се воде пред великим бројем судова ради исплате оваквих потраживања, овај суд налази да је у конкретном случају потребно да се размотре правна питања у интересу равноправности грађана, као и да је потребно да се уједначи судска пракса у погледу тумачења и примене права у решавању наведених правних питања, што је један од услова за дозвољеност ревизије из члана 404 став 1 Закона о парничном поступку, због чега је одлучено као у изреци овог решења.

Имајући у виду да, према садржини списа првостепеног суда, пре достављања списа овом суду на одлучивање о дозвољености ревизије, ревизија туженог није достављена тужиоцу, односно није спроведен део поступка по ревизији из надлежности првостепеног суда прописан чланом 411 Закона о парничном поступку, овај суд је списе предмета вратио првостепеном суду да спроведе наведени поступак, те истовремено достави странкама и ово решење, па да након испуњења осталих процесних услова из члана 411 Закона о парничном поступку, преко овог суда, достави списе предмета Врховном касационом суду на даљи поступак по изјављеној ревизији.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

Мирјана Андријашевић

